

Rabies tappaa

Marraskuun alussa rabies (ihmisen vesikauhu, eläinten raivotauti) todettiin Intiasta maahantuodulla koiranpennulla. Eläinlääkäri lopetti huonokuntoisen pennun 9.11., koska se oli tuotu Suomeen ilman asianmukaisia asiakirjoja ja vastoin voimassaolevia tuontimääräyksiä. Tartunnan toteaminen käynnisti altistuneiden ihmisten ja eläinten jäljitys- ja riskinarviointiprosessin sekä Suomessa että Intiassa. Altistuksen jälkeisen rabieshoidon sai 9 henkilöä.

Syyskuussa työmatkalla Suomessa ollut filippiiniläismies menehtyi rabiekseen todennäköisesti kotimaassaan saadun tartunnan seurauksena. Eläinten maahantuontiin liittyvä rabiestartunta todettiin myös kesäkuussa 2003 virolaisella ponilla. Tuolloin jäljitettiin ja hoidettiin 6 altistunutta, joista kukaan ei sairastunut.

Suomi on ollut raivotautivapaa maa vuodesta 1991 lähtien. Eläinten laillinen tai laitton maahantuonti kotoperäisen rabioksen alueelta voi kuitenkin aiheuttaa tartuntariskin.

Lisätietoa: <http://www.ktl.fi/portal/12401>

Salmonellaa sinimailasen iduista

Tanskassa, Norjassa ja Suomessa todettiin tämän vuoden aikana poikkeava määrä *Salmonella* Weltevredenin aiheuttamaa mahatautia. Samaa pulssikenttätyyppiä oleva salmonellakanta eristettiin italialaista alkuperää olevista sinimailasen siemenistä ja iduista, joita oli viety ainakin Tanskaan, Alankomaihin, Norjaan ja Suomeen. Nämä tuotteet vedettiin pois markkinoilta. Suomesta saman kannan aiheuttamia tapauksia on löytynyt elo-lokakuun aikana seitsemän.

EHEC-epidemia Alankomaissa ja Islannissa

Alankomaissa on todettu syys-lokakuun aikana enterohemorragisen *Escherichia coli* -bakteerin (EHEC) aiheuttamaa ripulitautia. Varmistettuja tapauksia on tähän mennessä löytynyt Alankomaista 36, joista kaksi on sekundaaritartuntoja potilaasta toiseen. Kahdeksan sairastunutta joutui sairaalahoitoon. Samaa bakteerikantaa on löytynyt myös yhdeksältä (yksi sekundaaritapaus) islantilaispotilaalta, joista yhtä lukuun ottamatta kaikki hoidettiin sairaalassa. Tartunnanlähteeksi on epäilty hollantilaisista lehtisalaattia, mutta laboratoriovarmistusta asiaan ei ole saatu.

EHEC-bakteeri tuottaa myrkyllistä ainetta, shigatoksiinia, joka aiheuttaa verisen ripulin. Taudin harvinainen muoto, hemolyyttis-ureeminen oireyhtymä (HUS), voi johtaa vakavaan munuaisvaurioon. EHEC-tartunta saadaan yleensä bakteerin saastuttamasta elintarvikkeesta. EHEC-bakteerin aiheuttamia, elintarvikkeisiin yhdistettyjä epidemioita on Suomessa raportoitu kaksi. Vuoden 1998 välittäjäelintarviketta ei saatu selvitettyä, mutta vuoden 2001 epidemian aiheuttajaksi paljastui Hollannista Suomeen tuotu kebab-liha. Yksittäisiä EHEC-tapauksia löytyy pitkin vuotta. Tartuntoja saadaan sekä kotimaasta että ulkomaanmatkoilta.

Lisätietoa:

Tartuntatautirekisteri: <http://www3.ktl.fi/>

http://www.ktl.fi/portal/suomi/tietoa_terveydesta/terveys_ ja_sairaudet/infektiotaudit/suolistoinfektio/ehec-infektio/

Koleraa Vietnamin ja Thaimaassa

Vietnamin ja Thaimaassa on loka-marraskuun aikana todettu ripuliepidemioita paikallisen väestön keskuudessa eri puolilla maata. Osa tapauksista on varmistunut *Vibrio cholerae* -

bakteerin aiheuttamaksi taudiksi eli koleraksi. Koleran leviäminen liittyy yleensä puutteelliseen hygieniaan ja leviää mm. saastuneen ruuan välityksellä. Tavallisen turistin sairastumisriski on pieni. Tartuntaa voi ehkäistä hyvällä käsihygienialla, juomalla vain puhdasta, pulloitettua vettä, ja välttämällä raa'an kalan ja merenelävien syömistä kolera-alueella. Epidemia ei aiheuta muutoksia Matkailijan terveysoppaan ohjeistuksiin:

http://www.terveysportti.fi/terveysportti/ktl.mat?p_artikkeli=mat00042

Hyvät tiedot *Clostridium difficile* -kantojen läheteisiin

C. difficile PCR ribotyypin 027 -kanta on todettu ensimmäisenä Kanadassa ja Yhdysvalloissa, sen jälkeen Euroopassa (Englanti, Wales, Irlanti, Alankomaat, Belgia, Luxemburg, Ranska, Itävalta, Skotlanti, Sveitsi, Puola, Tanska, Suomi, Saksa).

KTL:n anaerobilaboratorio tekee *C. difficile* PCR -ribotyypityksiä hypervirulentin (ribotyypin 027) kannan tai muiden epidemiakantojen tunnistamiseksi. Lisätietojen kirjaaminen läheteisiin on tärkeää: täyttyvätkö vaikean taudinkuvan kriteerit tai onko kyse epidemiasta.

Epidemiaepäilyjen yhteydessä ennen lähettämistä on hyvä olla yhteydessä infektioepidemiologian osastolle.

Lisätietoa:

http://www.ktl.fi/portal/suomi/osastot/bato/palvelut/clostridium_difficile_diagnostiikka/

http://www.ktl.fi/attachments/suomi/osastot/infe/cd_seurantakasikirja_20071023.pdf

<http://www.eurosurveillance.org/ew/2007/071108.asp#2>

<http://www.eurosurveillance.org/ew/2007/071115.asp#1>

Lotta Simola

Tartuntatautilääkäri

Kansanterveyslaitos, Infektioepidemiologian osasto

Mannerheimintie 166,

00300 Helsinki

Puh. (09) 4744 8557

Faksi (09) 4744 8468

Sähköposti etunimi.sukunimi@ktl.fi